

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ

ਐਸ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, - ਮੁਦਈ ਅਪੀਲੈਟ

verus

ਸਰਦਾਰਨੀ ਚਤਰ ਕੌਰ- 1954 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰ* 51 ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਜਵਾਬਦਾਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ (1951 ਦਾ 1954
ਐਲਐਕਸਐਕਸ) — ਸੈਕਸ਼ਨ 2(6), 5, 32 ਅਤੇ 34 — ਬਕਾਇਆ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ
ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ — ਅਜਿਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਵੇਂ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(6) ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਜ਼ਾ — ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ — October, 4th
ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ — ਕੀ
ਅਜਿਹੀ ਕਟੌਤੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ — ਪਲੀਡਿੰਗ — ਲੜਾ — ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਊਟੀ,

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ ਸ਼ਬਦ ਇਸਦੇ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਹਟਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਕਰਜ਼ਾ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਕਾਇਆ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭੱਤਾ ਜੋੜੀ ਬਣਨ ਤੱਕ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰਾਂਟੀ ਦੀ ਅਚਨਚੇਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, 'ਕਰਜ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ਦੇ.

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੁਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਹਰੀਦਾਸ ਅਚਾਰਜੀਆ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਬੜੌਦਾ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਚਾਰਜੀਆ ਚੌਧਰੀ (1), ਬ੍ਰਿਜ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਨੌਰੰਗੀ ਲਾਲ (2)। ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ (3), ਅਖਤਰ ਅਬਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ਰ ਅਬਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਬਰਸਟ ਅਪੀਲ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਅਮਿਤਸਰ ਨੇ ਸਿਤੀ 16, ਨਵੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਬਿਨਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਰੱਖ ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ 40,600, ਰੁਪਏ ਦਾ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 10,000, ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 31 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਤੱਕ 20,000, ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰੁਪਏ, 30 ਸਤੰਬਰ 1954 ਤੱਕ 20,600, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ।

ਵਾਈਪੀ ਗਾਂਧੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਾਰਾਇਣ,

ਬਿਸ਼ਨ ਨਾਰਾਇਣ, ਜੇ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਅਪੀਲ ਹੈ

ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼ (ਕਰਜ਼ ਐਂਡ ਜਸਟਮੈਂਟ) ਐਕਟ LXX ਦੀ ਧਾਰਾ 40, ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਏਪੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਸ ਸਾਰਣੀ ਇਹ ਹੈ: -

ਐੱਸ. ਬਘੇਲ ਸਿਨੇਹ—ਬਸੰਤ ਕੌਰ (1950 ਵਿੱਚ ਦਿਹਾਂਤ)

Autar Singh, S.

Jogtndc; Singh

ਆਈ

ਸ. ਸ. ਸਿੰਘ (ਮੌਤ*; ਬੇਈਮਾਨ)

ਵਿਧਵਾ
(ਚੱਤ ਇਰ ਕੌਰ)

- (1) 27 ਕੈਲ. 38
(2) 1938 ਲਾਹ. 338
(3) ਐਲ.ਆਰ 1954 ਪੀ.ਬੀ. 208
(4) 1946 ਲਾਹ. 10

ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਯੂ.ਪੀ., ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੇ 7 ਮਈ, 1924 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ।

S. Jogindra
Singh
v.
Sardarni
Chattar
Kaur

ਲਾਹੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੰਗਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੇ. ਇਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ 10,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਸੀ। ਚਤਰ ਕੌਰ ਨੂੰ 400 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਨਸੈਮ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਸੰਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਛਤਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 5 ਫਰਵਰੀ 1925 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਆਧੁਨਿਕ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਤਰ ਕੌਰ ਨੂੰ 700 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਹਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਗਤਵਾਲਾ ਜ਼ਮੀਨ (ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ) ਜੀਵਨ ਭਰ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਫਾਲਟਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਨੇ 1 ਜੁਲਾਈ 1936 ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ 50,400 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਅਤੇ ਸੰਗਤਵਾਲਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ 18 ਅਗਸਤ, 1937 ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਝੌਤਾ ਤਹਿਤ ਵਿਧਵਾ ਰੁਪਏ ਲੈਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਗਈ। 41,400 ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਚਾਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ 1925 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਰਹੇਗਾ, ਭਾਵ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ। 700 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤੱਕ ਸ. ਜੋਗਿੰਦਰਾ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ-

ਸਰਦਾਰਨੀ ਓਥੇ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੱਤੋ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਕ ਡਿਫਾਲਟ

^* ਛੱਤਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ

ਕੌਰ ਨੇ

ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਤਲੇ ਫਰਮਾਨ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜੇ. ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਨੇ ਰੁਪਏ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਏ। 90,000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ 1,40,000 ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਸਟਾਮੈਂਟਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ - ਅਤੇ ਇਹ ਅੱਗੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ-

“1 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ

ਜਨਵਰੀ, 1944, ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ। 4,200 ਜੁਲਾਈ, 1944 ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੇ

ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, - ਸੰਗਤਵਾਲਾ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਮੀਨ।"

1944 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਕਿਸ਼ਤ ਰੁਪਏ ਜੁਲਾਈ, 1947 ਵਿੱਚ 4,200 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਤੈਅ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੀਜੀ ਡਿਫਾਲਟ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਨੇ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ 1 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ

S. Jogindra
Singh
v.
Sardarni
Chattar
Kaur

Bishan. Narain,
J.

ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ 25,200। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਫਾਂਸੀ - ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਜੇ ਲੰਬਿਤ ਸਨ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਛਤਰ ਕੌਰ ਕੋਲ ਸੰਗਤਵਾਲਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਚਾਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ। ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਅਧੀਨ ਵਿਰਸਾ ਹੈ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਹ ਹੁਣ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਚਤਰ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਉਸੇ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ - ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਸੀ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੂਜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵੀ ਵਿਧਵਾ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਸਮਝਿਆ, ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਸਾਂਝੇ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ

ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਤੇ ਇਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਡਿਕਰੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ *ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ* ਪਾਇਆ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਣਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(6) ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਕਾਏ 'ਕਰਜ਼ੇ' ਸਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਤਵਾਲਾ ਜ਼ਮੀਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ

- ਰਖਾਅ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਬਕਾਏ 'ਤੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ

ਸਰਦਾਰਨੀ ਨੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਇਆ

ਫਤਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ

ਕਉਰ

ਪਾਇਆ ॥ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ 40,600. ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਐਸ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਰੁਪਏ ਲਈ cond
ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਜੋਗਿੰਦਰ ਖਿਲਾਫ 40,600

ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁ. 31 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਨੂੰ 20,000, ਅਤੇ ਰੁ. 30 ਸਤੰਬਰ, 1954 ਨੂੰ 20,600। ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ (FAOs 51 ਅਤੇ 52 of 1954) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਾਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਚਤਰ ਕੌਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। 18 ਅਗਸਤ, 1937 ਦੇ ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ ਭਰ ਲਈ 700 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 1944 ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮੇਨਟੇਨੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

“ਇਹ ਮੁਦਈ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਧੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਹੁਣ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ 1925 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੋਗਿੰਦਰ

ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਲਈ 700। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਇਸ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਥੇ S. Jogindra Singh v. Sardarni Chattar Kaur B.ishan Narain, J. ਸੀਐਨਐਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਨਟੀਨੈਂਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਟੇਬਲ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ - ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਉਪਾਅ ਸਿਰਫ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ. ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਿਧਵਾ ਜੋ ਕਿ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟਰ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗ੍ਰਾਂਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿੱਜੀ ਦੇਣਦਾਰੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਡਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕ੍ਰੇਡੀਟਰ ਵਜੋਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਸਦੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੋਨੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ। ਫਿਰ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਗਵਾਹੀ-ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਮੁਖਤਾਰ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਵਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1940 ਅਤੇ 1943 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਰਫ਼ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ 1943 ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ

S. Singh^ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ H ਦਾ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ

ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸਰਦਾਰਨੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਉਸ ਕੋਲ ਸੀ

ਸੀ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸੰਗਤਵਾਲਾ ਜ਼ਮੀਨ ^{ਮਿਲੀ}। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ/ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਮੁੱਖ-ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਹੇਗਾ।

1944 ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ 1937 ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤਹਿਤ ਛੱਤਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਜੋ. ਕਿਰਾਏ ਭੱਤਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨੂੰ ਉਸ ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ-

“ਕੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ? ਜੇ ਇਸ. ਕਿਸ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ?”

ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਬਿਨੈਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਭੁਗਤਾਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। 4 ਮਈ 1953 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਹ ਖੁਦ ਗਵਾਹੀ-ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਰ ਧਾਰਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ - ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਹਰਦਿੱਤ ਦੀ ਜ਼ਿਰੂ। ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਖਤਾਰ-ਆਈਏ ^{ਬਨਾਮ} *, ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ- ਐਸ. ਜੋਗਿੰਦਰਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 275 ^{ਬਿੱਟ ਵੇਚੇ} ਸਨ /

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰੁਪਏ ਲਈ 2,00,000 ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸਰਦਾਰਮ

ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪੈਸੇ ਦਾ ਕੀ ਹੋਇਆ।

ਛਤਰ

ਉਸ ਨੇ ^{ਕੌਰ ਨੂੰ ਬਕੈਚ} ਵਿਖੇ ਕੋਠੀ ਦੀ ਕੀਮਤ 30,000 ਰੁਪਏ ਦੱਸੀ ਹੈ

40,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਆਮਦਨ 18,000 ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਰੁਪਏ ਤੱਕ 20,000

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਪ੍ਰੋ-ਜੇ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਖਨਊ ਵਿੱਚ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਘਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਲਾਂਟ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਲੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ਨੂੰ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੈੱਟ ਉਸ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਫਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਵੇਂ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ 'ਕਰਜ਼ਾ' ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (6) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦਰ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਦਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਭਾਵ, 1947 ਤੋਂ, ਭਾਵੇਂ ਅਰਜ਼ੀ ਮਈ, 1952 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ। ਕੇਸ. ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੁਣ, 'ਕਰਜ਼ਾ'- ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਵੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਜ਼ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਜ਼ਾ

^S Singh ^{eVen th o} ਪੰਠ ਾ ਰਕਮ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ

ਮੈਨੂੰ ਸਰਦਾਰਨੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ

_____। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ 'ਕਰਜ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ-

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਤੋਂ ਹਟਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ J- ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਕਰਜ਼ਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਦੋਵੇਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਬਾਕੀ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਲਾਅ ਵੈੱਸ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਕਾਇਆ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭੱਤੇ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਹੋਣ ਤੱਕ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰਾਂਟੀ ਦੀ ਅਚਨਚੇਤ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਲ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਜ਼ਾਬਤੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ-

"ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਇੱਕ ਤਰਲ (ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ) ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਪੈਸਾ ਬਨਾਮ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇੱਕ 'ਕਰਜ਼ਾ' ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 'ਕਰਜ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਜ਼ਾ, ਅਰਥਾਤ,

ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਜ਼ਾ, * * * * ਪੈਸੇ ਦੀ ਇੱਕ ਰਕਮ ਜੋ ਬਕਾਇਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜਾਂ "ਭੁਗਤਾਨ ਜਿਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ, ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਰੀਦਾਸ ਅਚਾਰਜੀਆ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ *ਬੜੰਦਾ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਚਾਰਜੀਆ ਚੌਧਰੀ* (1)

ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ A ਕਿਸੇ ਡੀਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ B a ' ਨੂੰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ A ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਭੱਤੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਕਰਨਾ

(1) ILR, 27 Cal. 38

ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ B ਦੇ ਕਾਰਨ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ
ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਦੇਣਦਾਰੀ
ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ
ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੋ

S. Jogindra
Singh
v.
Sardarni
Chattar
Kaur

ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਡੀ-

ਬਿੰਦੂ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ *ਨੌਰੰਗੀ* ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, *ਲਾਲ* (1) ਵਿੱਚ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੋ . ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਕਰਜ਼ੇ' ਦਾ J- ਅਰਥ ਹੈ, ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਕਦੇ ਵੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ 'ਕਰਜ਼ੇ' ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਦਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਉਸ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਹਾਂ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਕਰਜ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੈਂ ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਟੌਤੀ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਅਜਿਹੇ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ।' ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸਦਾ ਹੁਕਮ 1947 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਅਰਜ਼ੀ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 34, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਟੌਤੀ ਪਲੇਟਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ

(1) A.I.R. 1954 Pb. 203

ਇੱਕ ਖਾਸ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਸ* J^ra ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਰ
^ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ v

ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ
ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਘਾਟ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ

ਜੇ. ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ (1), ਕਿ ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਬਿਨੈ-
ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਦੇ
ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੇਨਟੀਨੈਂਸ ਦੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪਰ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਵੱਲ
ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਲੇਬਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ
ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀ।

ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਹ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਰੇ
ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ
ਮੰਗਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਐਕਟ ਦੇ 34. ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪੈਰਾ 9 ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਗੁਆਚੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ
ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਯੂਪੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ
ਗੁਆਚੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ
ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਾਹਤ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਦੂਜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ
'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ
ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਫਰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ. ਜੋਗਿੰਦਰਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।- ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ
ਪਰ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੰਘ

ਸਰਦਾਰਨੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੁਆਰਾ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਉੱਪਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ. ਆਖਰ ਇਹ

ਛਤਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਰਟੀ। ਜਦੋਂ

^ ਯੂ.ਆਰ

ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਰਜ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; *ਅਖਤਰ ਅੱਬਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ* ਬਨਾਮ ਨਜ਼ਰ *ਅੱਬਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ* (1). ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਰਾਏ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਬੱਸ ਇਹ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਟ੍ਰਾਈ ਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਗਾਹਕ ਤੋਂ ਮੈਨਟੇਨੈਂਸ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ 40,600। ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ਼ੀ 23 ਫਰਵਰੀ, 1952 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੁਲਾਈ, 1947 ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਕਿਸ਼ਤ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1944 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਲਾਈ ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੌਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਬਕਾਇਆ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਜੁਲਾਈ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਛਤਰ ਕੌਰ 4,200 x 9-ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਫਰਵਰੀ 1952 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ 37,800 ਰੁਪਏ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਕਮ ਲਈ ਟ੍ਰਾਈ-ਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਛਤਰ ਕੌਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਅਧੀਨ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਛਤਰ ¹ ਰਕਮ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਸੀ ਪਰ ਟੀ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ।

ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਹੈ ਅਤੇ 1925 ਤੋਂ ਉਹ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਲਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1925 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਨ, T) 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਬਹਾਨੇ ਦੇ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਛਤਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ 19 ਮਈ, 1954 ਨੂੰ 500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਬਾਰੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ

ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ 1952 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 23 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। 40,600 ਤੋਂ ਰੁ. 37,800 ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਚਦਾ ਹਾਂ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 29 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। 1954. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਨੁਪਾਤਕ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ